

لیگ برتر فوتبال ساحلی؛

پارس جنوبی به امید تکرار پیروزی به بندرعباس می‌رود

در صفحه ۷ بخوانید

در غفلت متولیان اجرای طرح ارتقای محور جم به شیراز؛

مرگ از پارس تا فارس
پرسه می‌زند

در صفحه ۵ بخوانید

Sat 23 August 2025 No:2872

سال دوازدهم-شماره ۲۸۷۲-شنبه ۱ شهریور ۱۴۰۴
۲۹ صفر ۱۴۴۷-۸ صفحه-قیمت ۲۰۰۰ تومان

رویداد NEWS ۲

وقتی دانش بومی سپر پولادین
دفاع از میهن می‌شود

اقتصاد ECONOMY ۴

جزئیات جدید تالار دوم ارزی؛
ردیف‌های وارداتی مشمول کدامند؟

جامعه SOCIETY ۵

تجلیل از پیرغلامان و خادمان حسینی
در بوشهر

ادب و هنر CULTURE ۶

معترضانی که نمی‌خواهند نامشان در کنار
جایزه‌ای باشد

جامعه SOCIETY ۵

دیدگاه حقوقدانان
درباره اصلاح قانون مطبوعات

از تکرار در
داستان ییزادم

ادب و هنر CULTURE ۶

اعتبار ۳۶۵ میلیارد ریالی برای پروژه‌های آبخیزداری و جنگل کاری بوشهر

منابع طبیعی و آبخیزداری در استان خبر داد و گفت: این پروژه‌ها با هدف تقویت سفره‌های آب زیر زمینی، ارتقای بهره‌وری منابع طبیعی و کمک به توسعه پایدار، با اعتباری بالغ بر ۳۶۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون ریال آماده بهره‌برداری هستند. گرشاسی افزود: هفته دولت فرصت مناسبی برای اطلاع‌رسانی دستاوردهای استان موفق شده است شش پروژه مهم را شامل ۴ پروژه آبخیزداری، دو پروژه جنگل کاری و دو پروژه ویژه در بخش مراتع از محل اعتبارات ملی و استانی به مرحله اجرا برساند. وی با اشاره به نقش حیاتی آبخیزداری در کاهش خسارت سیلاب، کنترل روان آب‌ها، نفوذ آب به سفره‌های زیر زمینی، حفظ خاک و مقابله با فرسایش گفت: چهار پروژه آبخیزداری در شهرستان‌های عسلویه، دشتی، تنگستان و دشتستان اجرا شده‌اند که ضمن کاهش خطر سیلاب، نقش موثر در احیای پوشش گیاهی و توسعه پایدار کشاورزی این مناطق دارند. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان بوشهر تصریح کرد: در بخش جنگل کاری نیز، دو پروژه با مشارکت جوامع محلی و بهره‌برداران در شهرستان دشتی و با گونه‌های بومی و سازگار با اقلیم منطقه اجرا شده که هدف اصلی آن مقابله با بیابان‌زایی و افزایش سرانه فضای سبز است. گرشاسی در پایان تأکید کرد: این طرح‌ها علاوه بر اهمیت زیست‌محیطی، نقش مهمی در اشتغال‌زایی برای مناطق محروم دارند و تلاش خواهیم کرد با تداوم این اقدامات، توسعه پایدار منابع طبیعی را در سطح استان بوشهر تقویت کنیم.

بامداد جنوب: مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان بوشهر از افتتاح شش پروژه در حوزه منابع طبیعی و آبخیزداری استان در هفته دولت خبر داد. ارسلان زارع، استاندار بوشهر، صبح جمعه در بازدید از پروژه آبخیزداری بوشکان دشتستان، این طرح را از پروژه‌های مهم، ارزشمند و ابرومند استان دانست و بر ضرورت توسعه اقدامات حفاظتی منابع طبیعی در سطح استان تأکید کرد. وی اجرای عملیات آبخیزداری را نقش کلیدی در کاهش فرسایش خاک، جلوگیری از روان آب‌های مخرب، تغذیه سفره‌های آب زیر زمینی و در نهایت تقویت پوشش گیاهی دانست و تصریح کرد: این پروژه‌ها با نگاهی بلندمدت، توسعه پایدار منابع طبیعی و امنیت آبی را در مناطق مختلف استان تضمین می‌کنند.

زارع با اشاره به ظرفیت مناطق ارم و بوشکان دشتستان در حوزه کشاورزی، گردشگری و منابع طبیعی افزود: با بهره‌گیری از ظرفیت کارشناسان و مشارکت مردم محلی، می‌توان به اهداف بلندمدت در مدیریت منابع آب و خاک دست یافت. اجرای پروژه آبخیزداری بوشکان گام مهمی در مسیر سازگاری با کم‌آبی و مقابله با پدیده فرسایش خاک به شمار می‌رود.

استاندار بوشهر همچنین با تأکید بر لزوم حمایت پایدار از چنین پروژه‌هایی بیان کرد: استمرار این اقدامات نیازمند حمایت‌های ملی و استانی است و دولت با نگاه ویژه به مناطق مستعد، حمایت از این طرح‌ها را در اولویت قرار داده است. عبدالحسین گرشاسی، مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان بوشهر هم در حاشیه این بازدید در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم از افتتاح شش پروژه مهم

تأکید امام جمعه بوشهر بر کنترل نرخ تورم و گرانی کالا

بامداد جنوب: امام جمعه بوشهر کنترل نرخ تورم و گرانی کالا را مطالبه عمومی مردم دانست و ابراز امیدواری کرد با همکاری دولت و سایر قوا، این مشکل در کوتاه‌ترین زمان ممکن برطرف شود. آیت‌الله غلامعلی صفایی بوشهری در خطبه‌های نماز جمعه بوشهر با تسلیت سالروز رحلت پیامبر گرامی اسلام (ص) و امام حسن مجتبی (ع)، نقش الگویی پیامبر اعظم (ص) در هدایت جوامع را مورد اشاره قرار داد و بر ضرورت استقامت در برابر مشکلات و حفاظت از هویت دینی و ملی تأکید کرد.

رئیس شورای فرهنگ عمومی استان بوشهر با گرامیداشت هفته دولت و یادشهادی دولت، از جمله شهید رجایی، باهنر، رئیسی و امیر عبداللّه‌یان، تصریح کرد: دولت ستون مدیریت اجرایی کشور است و مسئولیتی سنگین دارد؛ مسئولان باید با برنامه‌ریزی فراتر از روز، تمامی نیازهای کشور به‌ویژه در حوزه انرژی و تغذیه را پیش‌بینی و تأمین کنند. وی ضمن تقدیر از دولت، از جمله استاندار بوشهر و همه مسئولان اجرایی استان، بر لزوم برنامه‌ریزی پیش‌دستانه برای تأمین نیازهای حیاتی کشور در حوزه‌هایی نظیر انرژی و تغذیه تأکید کرد و گفت: دولت باید با شراف کامل نسبت به شرایط، پیش از وقوع حوادث یا بروز بحران‌ها، نیازمندی‌های اساسی کشور را شناسایی و تأمین کند؛ چرا که برنامه‌ریزی فراتر از روز از جمله وظایف مهم دولت است.

عضو مجمع نمایندگان مجلس خبرگان رهبری استفاده حداکثری از نیروهای کارآمد نظام، مردماری، ارتباط مستقیم مسئولان با مردم از طریق میز خدمت و تسهیل رفع مشکلات را از اصول اساسی مدیریت دانست و افزود: رضایتمندی مردم عنصر راهبردی کشور است و باید در این عرصه از هیچ کوششی فروگذار نشود.

امام جمعه بوشهر با اشاره به ابتکار برگزاری میز خدمت در نماز جمعه بوشهر از سال ۱۳۹۱، تأکید کرد: این اقدام که الگویی موفق برای سراسر کشور شده، بستر موثری برای ارتباط مستقیم مردم و مسئولان اجرایی و رسیدگی به مشکلات شهروندان فراهم آورده است. وی با تقدیر از حضور همه مسئولان اجرایی استان در میز خدمت امروز، بر لزوم اطلاع‌رسانی و تبلیغات بیشتر برای آگاهی مردم نسبت به این ظرفیت و استفاده هر چه بیشتر ایشان از آن تصریح کرد.

امام جمعه بوشهر کنترل نرخ تورم و گرانی کالا را مطالبه مهم مردم دانست و اظهار امیدواری کرد که دولت مستقیم مردم و مسئولان اجرایی و رسیدگی به مشکلات شهروندان را رفع کند. صفایی بوشهری با گرامیداشت روز ملی مسجد، بر جایگاه رفیع و نقش کلیدی مساجد در جامعه اسلامی تأکید کرد و گفت: مسجد قرارگاه الهی و دارای حرمت و حریم ویژه‌ای است؛ نه تنها محل عبادت که مرکز آموزش معارف دینی، برگزاری مراسم مذهبی، تقویت وحدت، تولید امید و مقاومت و نماد ولایت‌مداری در جامعه محسوب می‌شود. وی افزود: مسجد رکن اساسی جغرافیای جامعه است و همچون خورشیدی بر منظومه جامعه اثر گذار است. مساجد نمونه باید در کنار برگزاری عبادیات، به آموزش دینی، ترویج فرهنگ ولایت‌مداری، تعالی بصیرت و امیدآفرینی پرداخته و منشأ تقویت مقاومت اجتماعی باشند. مساجد باید که تنها به یکی از این کار کرها اکتفا می‌کنند، مسجد تراز اسلامی محسوب نمی‌شوند.

صفایی بوشهری ابراز امیدواری کرد با تحولات صورت گرفته، مساجد استان و کشور بیش از پیش به این جایگاه والا اسلامی دست یابند.

امام جمعه بوشهر با اشاره به سی‌ویکم مردادماه، سالروز صنعت دفاعی کشور، یاد و خاطره شهدا و پیشگامان این حوزه را جمله شهید حسن تهرانی مقدم را گرامی داشت و تأکید کرد: ارتقای روزافزون توان دفاعی و تجهیزاتی کشور یک ضرورت ملی است؛ دستیابی به پیشرفته‌ترین سامانه‌های پدافندی به‌ویژه در عرصه الکترونیک و رشد توان رزم هوایی باید در دستور کار قرار گیرد. عضو مجمع نمایندگان مجلس خبرگان رهبری اضافه کرد: تولید نرم‌افزارهای دفاعی و تجهیزاتی در حوزه سایبری، حمایت از شرکتهای دانش بنیان صنعت نظامی، توجه ویژه به تولید داخلی تجهیزات، تقویت حوزه آمد و لجستیک ملی، ارتقای پوشش امنیت دفاعی، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، توسعه سیستم‌های ارتباطی پیشرفته با امنیت داخلی و افزایش توانمندی در تأمین، تعمیر و تولید قطعات مورد نیاز، همه از الزامات است که باید در برنامه‌ریزی‌های بلندمدت صنعت دفاعی کشور مدنظر قرار گیرد.

سخن روز

گویش‌های محلی بوشهر؛ میراثی در خطر فراموشی

| بهادر قانیدی برازجانی |

حدود سال ۸۶ یا ۸۷ به واسطه یکی از مدرسان مؤسسه زبان، با یواخیم، زبان‌شناس آلمانی، آشنا شدم. خانم غلامی او را در آیینانه کاشان دیده و به برازجان دعوت کرده بود. یواخیم دوازده سال از عمرش را با بورسیه وزارت آموزش عالی آلمان در شهری آفریقایی گذرانده بود تا زبان‌های در حال انقراض را مستند، ضبط و تحلیل کند و در قالب کتاب و مقاله به جهان معرفی کند. همان روزها با خود گفتم چرا مادر بوشهر، برای گویش‌هایی که مثل موج دریا پس از قسه و تاریخ‌اند، چنین نمی‌کنیم؟ چرا فرزندانمان معنی «یزله» و «داس و پروند» را نمی‌دانند؟ بارها دیده‌ام والدین بوشهری وقتی فرزندان به گویش دشتی یا برازجانی کلمه‌ای می‌گویند، او را به سمت فارسی معیار سوق می‌دهند؛ انگار صحبت به گویش محلی، نشانه عقب‌ماندگی و مانع پرستی‌زندگی مدرن است؛ اما مگر زبان و گویش، روح یک فرهنگ نیست؟ مگر ضرب‌المثل‌های محلی ماحکایت‌زدگی کنار دریا، صیادی و نخل نیست؟ زبان پدیده‌ای زنده است؛ متولد می‌شود، رشد می‌کند و گاهی می‌میرد. گویش‌های محلی بخشی از هویت تاریخی و فرهنگی ما هستند. وقتی با یواخیم حرف زدم، فهمیدم چرا آلمان برای حفظ زبان‌های آفریقایی هز هز می‌کند. آن‌ها هر زبان را بخشی از میراث بشری می‌دانند؛ گنجی که اگر گم شود، دانش فرهنگی، تاریخی و حتی علمی یک قوم به فراموشی می‌رود. از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۱، برنامه‌هایی مانند DOBES با حمایت دولت آلمان و بنیاد فولکس و اگن زبان‌های محلی آفریقا را ضبط و آرشیو کردند. ما نیز در بوشهر می‌توانیم چنین حساسیتی به گویش خود داشته باشیم. اما چرا والدین ما گاهی مانع می‌شوند که بچه‌ها به گویش محلی و بومی صحبت کنند؟ نخست، ترس از عقب‌ماندن در دنیای مدرن است؛ تصور می‌کنند لهجه «دشتستونی» در مصاحبه شغلی یا دانشگاه به ضرر فرزندان تمام می‌شود. دوم، فشارهای اجتماعی است؛ شهرنشینی و رسانه‌ها، گویش محلی را «دهاتی» یا «غیرمدرن» معرفی کرده‌اند و والدین نمی‌خواهند فرزندان‌شان با این برچسب‌ها روبه‌رو شود. سوم، تبلیغ مداوم فارسی معیار توسط رسانه‌ها که گویش‌های محلی را یادآورنده‌ی گیرند یا به نفع تقلیل می‌دهند. چرا باید گویش مناطق مختلف استان بوشهر را حفظ کنیم؟ اول، چون این گویش هویت ماست. اگر «کپ» و «مخ» و «گرگور» از زبان بچه‌هایمان حذف شود، پیوندشان با ریشه‌های تاریخی و دریایی بوشهر قطع خواهد شد. دوم، حس غرور و تعلق است؛ برای یک بوشهری مهاجر در تهران یا امستردام، شنیدن یادگشتی به گویش بندری همچون بوی نم دریا، او را به زادگاهش می‌برد. سوم، این گویش بخشی از تنوع زبانی جهان است؛ واژه‌های صیادی، کشاورزی و دریایی دانشی را در خود دارند که اگر گم شوند، بخشی از میراث بشری نابود می‌شود. شبکه‌های اجتماعی هم تهدیدند و هم فرصت. اگر اینفلوئنسرهای بوشهری بی‌پروا و با اقتدار به گویش محلی محتوا بسازند، ذهنیت‌ها تغییر می‌کند. کافی است تصور کنیم یک ریلز اینستاگرامی که مادر بزرگ برازجانی ضرب‌المثل محلی را توضیح می‌دهد، چه تأثیری خواهد داشت. برای زنده نگه داشتن گویش‌ها، آموزش و پرورش استان باید دست‌به‌کار شود و کارگاه‌هایی در مدارس و فرهنگسراها بوشهر، برازجان، کنگان، گناوه، دیر، دیلم، اهرم، خورموج و دیگر شهرها برگزار کند؛ جایی که مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها لالایی‌ها، داستان‌ها و ترانه‌های محلی را به کودکان بیاموزند. این جلسات باید ضبط و در اینستاگرام و آپارات منتشر شود تا بوشهری‌های مهاجر هم با یک کلیک به زادگاه برگردند. همچنین می‌توان کمپینی با هشتگ #گویش_بوشهری راه انداخت تا جوانان به ساخت ویدئوهای طنز و داستان به گویش محلی ترغیب شوند. دیدن احسان عبدی‌پور که در رسانه ملی به بوشهری صحبت می‌کند، محسن شریفیان که در سطح ملی و جهانی موسیقی و زبان بوشهری را معرفی می‌کند و صدای حیدو هادیتی که در دل مردم می‌نشیند، امیدبخش است. گویش‌های بوشهر، مثل موج دریا است؛ اگر مراقب نباشیم، می‌آید و می‌رود. بیاییم آن را به جد پاس بداریم.

روزنامه بامداد جنوب به عنوان
نخستین روزنامه استان بوشهر در
شهرهای اهرم، برازجان، بوشهر، جم،
دیلم، عسلویه... و اشتراک می‌پذیرد.

تلفن دفتر روزنامه:

۰۷۷-۳۳۲۰۱۷۹

پایگاه خبری، تحلیلی ایران و بوشهر

Bamdadjonub.ir

رایانامه:

Info@bamdadjonub.ir

پیام‌رسان‌ها:

@bamdadjonub

